

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1504

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I ŚRODKÓW PRZEKAZU

**o poselskim projekcie uchwały w 90 rocznicę
urodzin Jarosława Marka Rymkiewicza (druk
nr 1489)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 10 lipca 2025 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 22 lipca 2025 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 22 lipca 2025 r.

Sprawozdawca

Przewodniczący Komisji

(-) Joanna Lichocka

(-) Piotr Adamowicz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ...

w 90. rocznicę urodzin Jarosława Marka Rymkiewicza

13 lipca minęło 90 lat od urodzin Jarosława Marka Rymkiewicza, poety, dramaturga, pisarza – jednego z najwybitniejszych polskich twórców przełomu XX i XXI wieku.

Urodził się w 1935 roku w Warszawie. Niemcy w czasie wojny starli w proch miejsca, w których mieszkał. Po wojnie wraz z rodzicami i siostrą zamieszkał w Łodzi. Po studiach na Uniwersytecie Łódzkim i kilku pierwszych latach twórczości przeniósł się do Warszawy rozpoczynając pracę w Instytucie Badań Literackich, gdzie spędził kolejne dekady zwieńczając pracę naukową tytułem profesora literatury. Na początku lat dziewięćdziesiątych zamieszkał w Milanówku, a ogród przy jego domu rozślawiony został jako jedno z najważniejszych miejsc polskiej poezji, uwieczniony między innymi w zbiorze „Zachód słońca w Milanówku”. Interesowała go w poezji tajemnica istnienia, śmierć i przemijalność każdego życia, które musi kończyć się rozkładem i gniciem, ale i trwanie na wiecznym kole historii, współistnienie przeszłości w teraźniejszości.

Od lat siedemdziesiątych zaangażowany w działania środowisk opozycyjnych, po wprowadzeniu stanu wojennego zdecydował, że będzie publikował wyłącznie w drugim obiegu, niezależnym od władz komunistycznych. Wtedy powstały kluczowe dla wielkiej części polskiej inteligencji tamtego czasu „Rozmowy polskie latem roku 1983”. Śledzony i rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa, wyrzucony z Instytutu Badań Literackich, kontynuował swoją pracę jako wolny twórca, poza cenzurą publikując w podziemnych wydawnictwach czy w paryskim Instytucie Literackim tomiki poezji jak „Mogła Ordona i inne wiersze z lat 1979–1984”, oraz kontynuując swój cykl esejów o Adamie Mickiewiczu.

Jarosław Marek Rymkiewicz był autorem cyklu czterech książek dotyczących polskiej historii, w których najmocniej ze wszystkich współczesnych twórców definiował polskość jako wielką nieśmiertelną siłę, której głównymi cechami są wolność i bunt. Ów arcypolski cykl, który tworzą: „Wieszanie”, „Samuel Zborowski”, „Kinderszenen” i „Reytan. Upadek Polski”, stanowi dziś kanon rozważań o narodowej tożsamości.

Jarosław Marek Rymkiewicz zmarł w Milanówku w 2022 roku. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 90. rocznicę jego urodzin składa mu hołd jako jednemu z najwybitniejszych twórców polskiej literatury XX i XXI wieku.